
Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype

Innsatsområder

Innsatsområder

- Utvikling av nye bibliotek tjenester
- Formidling av bibliotekenes innhold, digitalt og fysisk
- Nye samarbeidsformer og partnerskap

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel

Det norske biblioteket

Mål for prosjektet

Det overordnede spørsmålet vi stiller oss er «Hva inneholder nasjonen Norge?». Prosjektet tar sikte på å utforske den nasjonale kulturarven i historisk og nåtidig sammenheng og diskutere hvordan vi kan forvalte den i et kunstnerisk og sosialt perspektiv, og gjennom praktiske integreringstiltak jobbe for en gjensidig utvidelse av det norske kulturfellesskapet.

Vi vil henvende oss til både etniske minoriteter og det tradisjonelle majoritetspublikummet med en etablert kulturinteresse. Disse publikumsgruppene er allerede store brukere av bibliotekets ulike tilbud, men oftest hver for seg. Prosjektet vil ikke alltid forsøke å kombinere disse målgruppene, men forsøke å gjøre det i langt større grad enn det som er vanlig, og i alle fall gjøre det på et konseptuelt prosjektnivå. Vi vil også forsøke å nå et yngre publikum, ved å undersøke hvilke sider ved kulturarven som har størst estetisk gjenklang i dag. Og gjennom brukermedvirkning ønsker vi at Hva inneholder det norske biblioteket? også skal påvirke våre samlinger.

Gjennom dette prosjektet ønsker Bergen Offentlige Bibliotek å formulere en samlet – men sammensatt – idé om bibliotekets rolle og oppgave innenfor det nasjonale fellesskapet. Ved å kombinere integrasjonsarbeid og kulturarvforvaltning tror vi at vi fanger noe viktig som andre kan bygge videre på. Vi ønsker å videreutvikle biblioteket som integreringsarena og tilnærmer oss integreringsarbeidet som en gjensidig prosess, som også innebærer at majoritetssamfunnet må tenke nøye over sin egen historiske posisjon.

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn

Kraften i debattene omkring nasjonal identitet, og vår kulturelle og politiske selvråderett ser ikke ut til å svekkes. Spørsmålet om innvandring har spilt en sentral rolle i det politiske landskapet i Norge siden 1970-tallet, og utgjør fortsatt en omstridt retorisk grenselinje i offentligheten. På andre felt har økende internasjonalisering ført til at nasjonen som enhet, har blitt kalt en levning fra fortiden som ikke lenger er fullt ut relevant for vår økonomi og samfunnsorden. Samtidig har ideer om kulturarv, «det norske» og norsk kulturhistorie blitt tatt opp som et poeng i seg selv, på siden av den innvandringspolitiske diskursen. Dette både i forbindelse med 200-årsjubileet for grunnloven i 2014, og i forbindelse med debatter om hvordan vi best forvalter kulturhistorien, jamfør forslaget om en norsk kulturkanon, avdukingen av Bergen Offentlige Biblioteks egen kjernesamling i 2017, og en rekke kunstnerjubileer. Og i 2017 ser det ut til at en av de sterkeste politiske kreftene akkurat nå er antiglobaliseringsbevegelsen, som har fått en rekke ulike uttrykk verden over.

Bergen Offentlige Bibliotek ønsker å gå inn i denne problematikken på en måte som binder sammen beslektede spørsmål, som for ofte behandles hver for seg. På den ene siden ønsker vi å ta på alvor at det finnes en kulturell, språklig, historisk og politisk-administrativ størrelse som heter Norge, og som fortsatt spiller en helt sentral rolle for hvordan den norske befolkningen oppfatter seg selv og sin plass i verden. På den andre siden må vi erkjenne at dette kulturelle og politiske fellesskapet stadig gjennomgår en endring - i mange retninger samtidig - som ingen helt har oversikt over. Norske bibliotek har historisk sett spilt en sentral rolle ikke bare i forvaltningen av dette fellesskapet, men også i dets skapelse. I dette prosjektet ønsker vi å ta opp denne tradisjonen og knytte sammen tråder som strekker seg både bakover og fremover i vår kulturelle vev, ved å behandle både integrering og forvaltning av den nasjonale kulturarven under samme prosjektparaply.

På denne måten ønsker vi å formidle, aktivere og utvide samlingen vår på en måte som speiler det norske samfunnets historiske og kulturelle sammenheng og dets forskjellighet. Prosjektet forsøker å trekke det gamle og det nye sammen, for å undersøke de preferanser vi som bibliotek og publikum går til kulturen med. Hva inneholder det norske biblioteket?

Problemstilling, målsettinger og målgrupper

Det overordnede spørsmålet vi stiller oss er «Hva inneholder nasjonen Norge?». Prosjektet tar sikte på å utforske den nasjonale kulturarven i historisk og nåtidig sammenheng og diskutere hvordan vi kan forvalte den i et kunstnerisk og sosialt perspektiv, og gjennom praktiske integreringstiltak jobbe for en gjensidig utvidelse av det norske kulturfellesskapet.

Vi vil henvende oss til både etniske minoriteter og det tradisjonelle majoritetspublikummet med en etablert kulturinteresse. Disse publikumsgruppene er allerede store brukere av bibliotekets ulike tilbud, men oftest hver for seg. Prosjektet vil ikke alltid forsøke å kombinere disse målgruppene, men forsøke å gjøre det i langt større grad enn det som er vanlig, og i alle fall gjøre det på et konseptuelt prosjektnivå. Vi vil også forsøke å nå et yngre publikum, ved å undersøke hvilke sider ved kulturarven som har størst estetisk gjenklang i dag. Og gjennom brukermedvirkning ønsker vi at Hva inneholder det norske biblioteket? også skal påvirke våre samlinger.

Gjennom dette prosjektet ønsker Bergen Offentlige Bibliotek å formulere en samlet - men sammensatt - idé om bibliotekets rolle og oppgave innenfor det nasjonale fellesskapet. Ved å kombinere integrasjonsarbeid og kulturarvforvaltning tror vi at vi fanger noe viktig som andre kan bygge videre på. Vi ønsker å videreutvikle biblioteket som integreringsarena og tilnærmer oss integreringsarbeidet som en gjensidig prosess, som også innebærer at majoritetssamfunnet må tenke nøye over sin egen historiske posisjon.

Delprosjekter

Hele prosjektet er ment å vare ett år. Delprosjektene vil alle gå over tid, og mange vil inngå som en del av en langvarig markeringen av Bergen Offentlige Biblioteks hovedbygning sitt 100-årsjubileum, høsten og vinteren 2017. Delprosjektene vil manifestere seg i form av kurs, samtaler, debatter, foredrag og kunstneriske arrangement. Antall arrangement innenfor hvert delprosjekt vil variere, men

alle delprosjektene vil strekke seg over minst et halvår og foregå ca. månedlig eller hyppigere. Utviklingen av delprosjektene og enkeltarrangementene, og gjennomføringen av dem, samt kontakten med de ulike målgruppene utgjør kjernen av selve utviklingsarbeidet knyttet til dette prosjektet. I forbindelse med hvert delprosjekt vil vi legge stor vekt på å fremme ulikt nytt og gammelt innhold fra bibliotekets samling som kan knyttes til tematikken, evt. supplere der dette behøves. Det vil være et uttalt mål å hente inn bidragsytere med minoritetsbakgrunn i alle sammenhenger hvor det er mulig, og forsøke å engasjere et så sammensatt publikum som mulig. Dette kan kreve en del bruk av tolker, og vi forsøker å ta høyde for dette i budsjettet.

DEBATT

En religiøs nasjon

Norge har vært et kristent land, både i deskriptiv og juridisk forstand. Dette forholdet har blitt mindre tydelig de senere årene, både med hensyn til en svekkelse av forholdet mellom kirke og stat i Grunnloven, og med hensyn til et større religiøst mangfold. Delprosjektet ønsker å belyse kristendommens historiske og fremtidige rolle i Norge. Samtidig vil vi også gjennomføre arrangement som kaster lys over religiøse minoriteter i norsk kontekst, både mindre kristne grupper, som de karismatiske kristne, og religiøse grupper med kortere levetid i Norge. Finnes det for eksempel en norsk utgave av Islam eller Buddhisme? Vi vil legge stor vekt på å utvikle samarbeid med ulike livssynsorganisasjoner i dette utviklingsarbeidet. Arrangementene i dette delprosjektet vil hovedsakelig være organisert som panelsamtaler med stort rom for publikums deltakelse, men andre arrangementsformer vil også være aktuelle.

Norge i verden

Vi inngår i stadig flere internasjonale og globale nettverk, både med hensyn til migrasjon, økonomi, politikk, informasjon og kultur. Hvordan forhandler vi Norges posisjon innenfor disse nettverkene, og hvordan forstår vi Norge som enhet i relasjon til resten av verden? Vi ønsker å ta opp spørsmål knyttet til overnasjonale avtaleverk, så som handelsavtaler og hvordan disse har påvirket og vil påvirke norsk næringsliv, de økonomiske nettverkene som ligger til grunn for dagens masse migrasjon, men også mer kulturelt orienterte spørsmål knyttet til identitet. Slik vil vi undersøke nasjonalstaten som politisk infrastruktur, og i hvilken grad den kan oppfylle sine forpliktelser til innbyggerne. Arrangementene i dette delprosjektet vil hovedsakelig være organisert som panelsamtaler med stort rom for publikums deltakelse, men andre arrangementsformer vil også være aktuelle.

FORTELLINGER

Memoar: Flyktninger og innvandreres fortelling

Den frivillige organisasjonen Memoar fikk nylig Bergen kommunes kulturvernpris for arbeidet med å samle muntlig lokalhistorie og fortellinger fra Bergen og omegn. Memoar og biblioteket har i samarbeid utviklet et studio for gjennomføring av videointervju. Opptakene blir dokumentert, avlevert lokalarkiv og - hvis fortellerne vil - publisert på nett. Mottoet er at "alle har en fortelling å dele". Det pågår ulike tematiske innsamlinger, og i 2017 tar vi sikte på å starte innsamlinger av minner og livshistorier fra kulturelle minoriteter, flyktninger og innvandrere. Fortellingene vil bli formidlet

gjennom egen nettside, delinger i sosiale media som pod- og videocast, arrangementer, møter og kurs i minnesamling og -formidling. Integrering handler i høy grad om å dele fortellinger." <http://Bergen.Memoar.no>

Upolert

Vi ønsker å hente inn prosjektet Upolerte historier, og som i dag drives som et uavhengig prosjekt i samarbeid med Fortellerfestivalen, Afghanistankomiteen og Nansen Fredssenter. Prosjektet har pågått siden 2015 og er basert på at unge afghanere gjennom workshops får kursing i fortellerteknikk, og så i en samlet forestilling får en scene for å fremføre sine fortellinger om å leve som flyktning og innvandrer til Norge. Den ferdige forestillingen har blitt et viktig tilskudd til vår felles kunnskap om unge flyktnings erfaringer før og etter deres møte med Norge. Vi ønsker å gjennomføre forestillingen i sammenheng med andre hendelser på biblioteket, slik at forestillingen ikke blir stående alene for seg selv, men inngår som del i en større sammenheng hvor spørsmål om norsk identitet drøftes. Denne forestillingen ønsker vi at på sikt skal lede til et eget prosjekt med fortellerkursing av minoritetsungdom i Bergensområdet.

Fortellermøter

Med utgangspunkt i erfaringer fra lignende prosjekter i Malmø og Amsterdam, vil vi få i stand et prosjekt hvor vi «låner ut» frivillige til høytlesning for barn og voksne hjemme hos folk. Tanken er at de norskspråklige fortellerne skal formidle norsk barne- og allalderlitteratur til andre uten en slik tilknytning til en norsk litterær arv. Dette prosjektet krever et stort forarbeid i rekruttering av opplesere formidling av prosjektet, men har et svært stort potensiale med tanke på hvilke muligheter det gir for litteraturformidling av klassisk og moderne norsk litteratur, språkopplæring og integrerende effekt, både med tanke på fortellerens og tilhørernes opplevelse. Prosjektets utforming vil i stor grad basere seg på det eksisterende Språkvenn-prosjektet, hvor norskspråklige og minoritetsspråklige kobles sammen for å lære hverandres språk. Disse prosjektenes utstrakte brukermedvirkning gir dem et stort potensial om de følges opp godt nok.

MUSIKK

Ny norsk kulturarv

I dette delprosjektet ønsker vi å undersøke hvilke mer eller mindre nye musikalske uttrykk som kommer til å bli stående som uomgjengelige deler av den norske kulturarven. Her ønsker vi å inngå et faglig samarbeid med en av de større institusjonene innen musikkhistorisk formidling, og prosjektet er fortsatt under utvikling, men i skrivende stund jobber vi ut fra et ønske om å konsentrere oss om sjangrene danseband, rap, elektronika og metal. Hva er disse sjangrenes forhold til det norske – i positiv og negativ forstand – og finnes det særnorske trekk ved hver sjanger, slik de har utspilt seg i Norge? Delprosjektet vil i hovedsak være satt sammen av samtalearrangement og foredrag, og et konsertprogram.

Folkemusikk – et folks musikk?

Hvordan forvaltes kultur gjennom musikk? Hvordan kan musikalske møter bidra til kulturutveksling og

-utvikling? Hva har musikken å si for opplevelsen av (en nasjonal) identitet? Dette er spørsmål som er nærliggende når vi stiller spørsmålet: «Hvem er vi?». Musikk er en ordfri, språkuavhengig kommunikasjonsform og kan spille en viktig rolle for integrering og kulturforståelse. Ved å invitere til samtaler og diskusjoner om kunstnerisk forvaltning av kulturarv, videreføring av folkemusikktradisjoner, samspill mellom ulike musikkulturer – forsøksvis hentet fra de største minoritetene i Bergen – og spørsmål knyttet til musikk og identitet, kan biblioteket fungere som en musikalsk møteplass, så vel som å være en arena for formidling og debatt. Konserter (med og uten folkedans), foredrag, debatter, samtaler og intervjuer der ulike stemmer innen folkemusikken kommer til orde, er eksempler på arrangementer vi ønsker å gjennomføre.

Klassisk nasjonalisme

Den klassiske musikktradisjonen i Norge har et særlig forhold til det nasjonale, i og med Edvard Griegs helt sentrale posisjon i norsk musikk og norsk identitetsbygging, og BOB har også en sentral rolle å spille mht. Griegs kunstnerskap. Denne koblingen går imidlertid både bakover og fremover i tid, og det gir god mening å utforske norsk musikkhistorie med særlig blikk for hvordan musikken og musikklivet har forholdt seg til et mer eller mindre nasjonalt fellesskap. Samtidig har musikkfeltet alltid vært internasjonalt, med utveksling av både musikk og musikere over landegrensene. Delprosjektet vil ha et klassisk opplysende siktemål, hvor vi ønsker å gjøre oss kjent med den klassiske tradisjonen, gjennom kommenterte lyttesesjoner og minikonsserter. Samtidig ønsker vi også å anlegge et diskuterende perspektiv på denne tradisjonen gjennom samtaler og debatter, samt kunstneriske prosjekter i samarbeid med kunstnere som bruker den nasjonale arven som satspunkt i sine egne verk, som f.eks. komponisten Lars Petter Hagen.

KUNST og LITTERATUR

Fortellingen om Norge

Norsk litteraturhistorie er tett knyttet til nasjonens framvekst og hvordan vi tenker om den, fra Asbjørnsen og Moe til Dag Solstad. Vi ønsker å skape et formidlingsopplegg hvor vi presenterer fortellingen om Norge gjennom en serie nedslag i Norges litterære skapelse. I samarbeid med fagpersoner ved Universitetet i Bergen og andre faginstitusjoner ønsker vi å fortelle om hvordan Norge har blitt fremstilt litterært, og hvordan denne fremstillingen har vært med på å forme vår idé om Norge. Parallelt med dette ønsker vi å følge dette opplegget med en skyggeprosjekt, som presenterer Norges internasjonale kanon, dvs. en presentasjon av de internasjonale verkene som har hatt en særlig sterk påvirkning på norsk litteraturhistorie og våre forfattere. Delprosjektet vil være organisert som en serie foredrag og panelsamtaler.

Migrantens bibliotek

Migrantens bibliotek er ment å inneholde flere ting. Vi ønsker å presentere noe av den rike litterære arven som de etniske minoritetsgruppene i Norge har med seg fra sine hjemland, og slik presentere hvilke nasjonallitteraturer som nå har kommet nærmere den norske litteraturen. Samtidig fester stadig flere første- og andregenerasjons migranter til Norge sine erfaringer til papiret, både i form av

skjønnlitteratur og sakprosa. Dette prosjektet ønsker å formidle disse bøkene og fortellingene, gjennom opplesninger, utstillinger, foredrag og samtaler, og bidra til at migrantens bibliotek manifesteres innenfor våre vegger.

Søker

Organisasjonsopplysninger

Organisasjonsnavn	Bergen Offentlige Bibliotek
-------------------	-----------------------------

Organisasjonsnummer	964 338 531
---------------------	-------------

Kontonummer	
-------------	--

Institusjonens leder	
----------------------	--

Fornavn	Leikny Haga
---------	-------------

Etternavn	Indergaard
-----------	------------

Telefon	
---------	--

E-post	
--------	--

Er institusjonens leder kontaktperson for prosjektet?	Nei
---	-----

Kontaktperson	
---------------	--

Fornavn	Elsa Margrete
---------	---------------

Etternavn	Rasmussen
-----------	-----------

Telefon	55568565
---------	----------

E-post	margrete@bergenbibliotek.no
--------	-----------------------------

Framdriftsplan

Prosjektet er Ettårig

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse Norge i verden

Aktivitetsperiode

Fra dato 01.08.2017

Til dato 31.12.2017

Beskrivelse Fortellingen om Norge

Aktivitetsperiode

Fra dato 01.08.2017

Til dato 31.12.2017

Beskrivelse Migrantenes bibliotek

Aktivitetsperiode

Fra dato 01.08.2017

Til dato 31.12.2017

Beskrivelse Ny norsk kulturarv

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.08.2017
Til dato	31.12.2017
Beskrivelse	Folkemusikk - et folks musikk?
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.08.2017
Til dato	31.12.2017
Beskrivelse	En religiøs nasjon?
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.01.2018
Til dato	01.08.2018
Beskrivelse	Memoar
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.01.2018
Til dato	01.08.2018
Beskrivelse	Upolert
Aktivitetsperiode	

Fra dato	01.01.2018
Til dato	01.08.2018

Beskrivelse	Fortellermøter
-------------	----------------

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.01.2018
Til dato	01.08.2018

Beskrivelse	Klassisk nasjonalisme
-------------	-----------------------

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.01.2018
Til dato	01.08.2018

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om framdrifts-/aktivitetsplan	Vi er i positiv dialog med flere potensielle samarbeidspartnere, men har ingen foreløpige formelle avtaler. Potensielle samarbeidspartnere: Hordaland Fylkeskommune Jordmorforeningen Afghanistankomiteen Det felles innvanderråd i Hordaland Rockheim Columbi Egg Universitetet i Bergen Human Etisk Forbund
--	---

Budsjett

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket	918 000
--------------------------------------	---------

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Nei
------------------------------	-----

Vedlegg

Vedlegg